

WARAYSIGA MAGANGELYADDOONKA HAGISTA MACMILKA

Waxaa laguugu yeeray waraysiga magangelyaddoonka ee Waaxda socdaalka. Si taxaddar leh u akhri tilmaanbixintaan, taasoo kuu sheegeysa xuquuqdaada iyo waajibaadkaaga la xiriira waraysiga lagula yeelanaayo. Haddii aad wax su'aal ah ka qabto tilmaanbixintaan, waxaad su'aashaada u soo jeedin kartaa bilowga waraysiga shaqaalaha waaxda socdaalka.

Waa maxay ujeedada waraysiga?

- Waxaad Finland ka codsatay magangelyo. Waraysigan waxaa lagu caddaynayaa sababaha aad iyaga dartood magangelyada uga codsatay Finland, islamarkaana sababhaas awgood aadan dib ugu laaban karin dalkaagii.
- Waa arrin aad muhiim u ah in aad waraysigaan lagula leeyahay ku sheegto dhammaanba waxyaabaha codsigaagu uu ku salaysan yahay ama asaaska u ah. Haddii ay kugu soo dhashaan waxyaabo kale oo cusub oo aad ku salaynayso codsigaaga waraysigaan kadib, ama aad dooneyso in aad macluumaad cusub ku soo kordhiso waxyaabihii aad hore u sheegtay, waxaad arrinkaas si dhakhso leh ugu soo sheegtaa Waaxda socdaalka ama maxkamadda haysa falanqaynta racfaankaaga.
- Waraysiga waxaa lagu falanqaynayaa oo kaliya codsiga magangelyaddoonista. Haddii aad dooneyso in aad ciqaamadda ku codsato sababo kale, waa in aad samaysaa codsi gaar ah oo lacag la bixinaayo. Waxaana tusaale ahaan sababahaas ka mid noqon kara shaqo ama xiriir qoyseed.

Waa maxay xuquuqaha aad leedahay waraysigaan dhexdiisa?

- Waxaad xaq u leedahay waraysigaan inta uu socdo, inaad qabsato qareen kaa caawiya arrimaha sharciyada. Qareenku wuxuu kaga soo qaybgali karaa waraysiga adiga rabitaankaaga kuu gaarka ah.
- Waraysiga waxaa jooga turjubaan. Shaqada turjubaanku waa in uu si dhexdhexaad ah isagoo aan cidna la jirin, uu u turjumaa dhammaanba wixii waraysiga dhexdiisa lagu sheego. Turjubaanku wuxuu noqon karaa mid goobta waraysigu ka dhacaayo jooga, ama khadka telefoonka ku turjumaaya, ama fiidiyoow ahaan u turjumaaya.
- Qofka waraysiga qaadaaya, turjubaanka iyo qareenkuba waxaa saaran waajibka ah in ay sirta qariyaan, taasoo loola jeedo in aanay cid kale oo arrinkaan ka baxsan u sheegi karin wixii ay ka maqleen waraysiga dhexdiisa, xitaa xubnaha qoyskooda uma sheegi karaan.
- Dukumintiyada adiga kugu saabsaan asal ahaan waa kuwo sirtoodu qarsoon tahay.

Waa maxay waajibaadka ku saaran adiga waraysigaan dhexdiisa?

- Waxaa adiga waajib kugu ah in aad sheegto oo aad sharraxaad ka bixiso, waa maxay sababta aad u codsanayso magangelyada. Waa arrin ay dantaadu ku jirto, in aad si xaqiiqda ku salaysan oo run ah u sheegto dhammaanba arrimaha saamaynta ku yeelanaaya waraysiga.
- Sidoo kale waxaa dantaadu ay ku jirtaa in aad sheegto arrimaha adag ama dhibka badan. Waxaana dhici karta in arrimahaasi ay xal muhiim ah u yihiin codsigaaga.
- Haddii aadan xusuusan ama aadan garanayn, ha isku dayin in aad jawaabta adigu iska allifato ama iska hindisto, bixinta macluumaad khalidan waxaa ay daciifineysaa ama hoos u dhigaysaa rumaysashada waxyaabaha aad sheegtay.
- Marka lagu waraysanaayo waxaad sheegtaa macluumaadka aqoonsigaaga shakhsiyadeed (magaca iyo taariikhda dhalashada) ee saxda ah. Waxaad kagadaal macluumaadka shakhsi ahaaneed ku beddali kartaa, marka aad keento dukuminti dawladeed la aamini karo oo ku saabsan macluumaadka shakhsiga.
Bixinta macluumaad shakhsiyadeed oo khalad ah, waa dambi sida uu sharcigu dhiigaayo.
- Waxaad ogaataa in siinta macluumaad shakhsiyadeed aan sax ahayn ama qarinta macluumaadkii saxda ahaa, ay kugu keeni karto in lagaala noqdo sharcigii oggolaanshaha ee lagu siiyay, islamarkaana waxaa ay dhibaato ku noqonaysaa oo adkaynaysaa falanqaynta arrimaha kale ee adiga ku khuseeya.

Sidee ayaa waraysiga loogu soo diyaargaroobayaa?

- Waraysiga ka hor soo akhri oo u kuurgal dhammaan tilmaanbixinta iyo qoraallada ay hawlweennada dowladdu ku siiyeen. Waxaa aad muhiim u ah in aad iska akhriso warbixinta ku saabsan nidaamka Dublin. Haddii aadan heysan qorraallada ku saabsan warbixintaasna, waxaad ka heli kartaa bogagga internetka ee Waaxda socdaalka ee cinwaankiisu yahay: migri.fi/esitteet-ja-julkaisut. Warbixinnadu waxay ku hoos ku jiraan cinwaanka "Turvapaikka ja Dublin-menettely" Nidaamka Dublin iyo magangalyod-doonaista.
- Haddii aad doonayso in turjubaanku uu noqdo qof dumar ah ama nin, waxaad arrinkaas u sheegtaa shaqaalaha xerada qaxootiga waqti ka horreeya xilliga wareysiga. Xerada qaxootiga ayaa codsigaaga waxay u soo gudbin doonaan Waaxda socdaalka (imaagareeshinka).
- Haddii xaaladdaada caafimaad ee jir ahaaneed ama nafsad ahaaneed ay tahay mid saamayn ku yeelan karta waraysiga, waxaad arrinkaas u sheegtaa shaqaalaha xerada qaxootiga. Shaqaalaha xerada qaxootiga ayaa haddii aad u oggolaato kahor inta aan waraysigu dhicin waxay arrinkaaga kala xiriirayaan Waaxda socdaalka.
- Hore u soo qaado cuntadaada ama lacag aad cunto ku iibsato.
- Hore u soo qaado wixii daawo ah ee aad maalinkaa u baahan tahay.
- Hore u soo qaado dukumintayada iyo caddaymaha la xiriira codsigaaga.
- Ilmaha ha u soo kaxaysan waraysiga, haddii aan iyaga laftigooda loogu yeerin waraysiga. Haddaad u baahan tahay cid ilmaha kuu haysa xilliga aad waraysiga leedahay, waqti fiican oo hore u sheeg arrinkaas shaqaalaha xerada qaxootiga.
- Ku imoow waqtiga lagu qabtay. Kuna soo talaggal waqti kugu filan oo safarkaaga ah. Shaqaalaha xerada qaxootiga ayaa ku siinaaya tilmaanbixinta ku saabsan qaabkii aad ku tagi lahayd Waaxda socdaalka (imaagareeshinka).

Waxyaabaha lagaa doonaayo in aad samayso maalinka waraysiga ee Waaxda socdaalka gudaheeda

- Marka aad timaaddo xarunta Waaxda socdaalka, waxaa lagugu samayn karaa baaritaan xagga ammaanka ah.
- Waxaad tustaa waardiyaha Waaxda socdaalka, kaarkaaga aqoonsiga ee xerada qaxootiga.
- Qolka ku sugitaanka ee Waaxda socdaalka waxaa imaan kara oo kaliya dadkawayaysiga loogu yeeray, iyo dadka kale ee hore ballanka ula lahaa Waaxda socdaalka.
- Haddii aad doonayso inuu ku soo raaco qof caawiye ah, wuxuu waraysiga kahor arrinkaas qaab qoraal ah u soo weydiin karaa Waaxda socdaalka. Xaaladaha kale ee arrinkaas ku saabsan qofka waraysiga qaadaaya ayaa go'aan ka gaari kara marka waraysiga la bilaabaayo iyo in qofka caawiyaha ah uu ka qaybqaadan karo iyo inkale.

Qofka caawiyaha ah ma ahan qareen ama looyar, kamana qayb qaadan karo caddaynta arrimaha laga hadlaayo.

- Qofka waraysiga qaadaaya waa shaqaalaha Waaxda socdaalka. Isaga ayaa ka soo kaxaynaaya qolka ku sugitaanka.
- Waraysiga waa la duubayaa. Waxaa intaas dheer oo qolka ku jirta kaamarad wax duubaysa.
- Waraysigu wuxuu qaadan karaa maalinka oo dhan. Inta waraysigu socdo waxaan geli doonnaa biririf ama nasasho qado, haddii loo baahdana waxaa la qaadan karaa xilliyo kale oo biririf ama nasasho ah. Adiga laftigaaga markii aad u baahato waad codsan karaa biririfka ama nasashada.
- Haddii loo baahdo waraysigu wuxuu sii socon karaa illaa iyo maalin kale. Haddii ay taas dhacdana waxaa lagu soo diri doona waraaq u yeeris ah oo waqtiga ballanka cusub uu ku yaallo.

Maxaa dhacaya waraysiga dhexdiisa?

- Marka ugu horraysa qofka waraysiga qaadaaya wuxuu kuu sheegayaa, waxyaabaha la samaynaayo waraysiga dhexdiisa, wuxuuna hubinayaa in aad fahamtay xuuqdaada iyo waajibaadkaaga lagugu leeyahay iyo inkale. Haddii aadan waxyaabaha qaarkood fahmin weydii qofka waraysiga qaadaaya. U sheeg haddii aadan fahmin hadalka turjubaanka.
- Haddii aan si dhab ah aqoonsigaaga shakhsiyadeed hore loogu soo caddaynin, qofka waraysiga qaadaaya arrimahaas ayuu marka ugu horraysa ku weydiinayaa, Wuxuu ku weydiinayaa inta xubnood ee qoyskaagu ka kooban yahay, halka aad ku nooleyd iyo marinka ama jidka aad u soo martay imaanshahaaga dalkan Finland.
- Intaa dabadeed waxaa la caddayn doona sababta aad uga soo carartay dalkaagii iyo sababta aadan ugu noqon karin halkaas. Si daacadnimo leh oo faahfaahsan uga hadal arrimihii adiga kugu soo dhacay.
- Waraysi qaadaha ayaa adiga ku weydiinaaya su'aalo uu ku caddaysanaayo wixii aad u sheegtay ee ku saabsan dhacdooyinkaas. Si daacadnio leh uga jawaab. Sheeg haddii aadan xusuusan ama aadan garanayn.
- Dhammaan dadka magangelyaddoonka ah waxaa la weydiyaa su'aalo guud oo la isla ogyahay . Qofka waraysiga qaadaaya wuxuu sidoo kale ku weydiinayaa fikradda aad ka qabto waddan ka saarista iyo u diidista dal soo gelista.
- Ugu dambayntii turjubaanka ayaa kuu akhrinaaya dukumintigii uu qoray qofka waraysiga qaadaayay. Haddii aad dareento wax khalad ah, waa in aad u sheegto waraysi qaadaha. Sidoo kale dukumintiga la qoray wax dheeraad ah waad ku dari kartaa. Intaa dabadeed dukumintiga waa la saxiixayaa, waxaadna heleysaa koobiga dukumintigaas.

Qaabkee ayay waaxda socdaalku ku gaartaa go'aanka?

- Iyadoo lagu salaynaayo codsigaaga ayaa waxaa lagu siin karaa badbaadada caalamiga ah, ama waxaa lagu siin karaa sharciga degganaanshaha ee lagu saleeyay sababo bani'aadaminimo gaar ah, ama sababta ah in aad soo noqotay dhibbane soo maray ka ganacsiga dadka awgood.
- Waaxda socdaalku waxaa ay ku gaaraysaa go'aanka arrinkaaga ku saabsan iyadoo ku salaynaysa macluumaadkii aad ku siisay waraysigii lagula yeeshay iyo wixii kale ee caddayn ah ee aad u soo bandhigto.
- Waaxda socdaalku waxaa haddii loo baahdo ay dalkaaga ka dalban kartaa caddaynta ku saabsan dhab ahaanta ama asal ahaanta dukumintigaaga. Hawlwadeenada dowladda dalkaaga ma ogaanaayaan arrinkaan, caddaynta arrinkaasna wax khatar ah uma keeneeyso adiga iyo ehelkaaga toonna.
- Haddii aad doonayso in aad ka gadaal soo gudbisno caddaymo dheeraad ah, waxaad ka soo dhigtaa qoraal ahaan. Arrinkaaga telefoonka ugama wada hadlayno, waayo ma hubsan karno aqoonsiga shakhsiyadeed ee qofka na soo wacaaya.
- Haddii codsigaaga la diido ama la kansalo, dib ayaa lagu celin karaa waxaana la amri karaa diidmada dal soo gelista ee ku saabsan, soo gelista dalkaan Finland iyo wadamada uu ka dhexeeyo heshiiska Schengen.
- Haddii aad hayso waxyaabo cusub oo asaas u ah codsiga magangalyoddoonka qaxootinnimo kaddib, marka uu go'aanka Waaxda socdaalka ee la xiriira codsigaaga haatan ah uu yahay mid dhaqangal ah, Si dhakhso ah u samee codsi cusub. Waxaa kugu waajib ah in aad haysato wax uun sabab ah, oo sheegeysa sababta aad hore ugu sheegi weyday waxyaabaha cusub ee aad ku salaynayso codsigaaga. Sababtu waa in ay noqotaa, mid aadan adigu awoodin in aad saamayn ku yeelato. Arrinkaa kaddib waxaa ay Waaxda socdaalku qiimayn ku samayn doontaa in ay baaritaan ku samayso codsigaaga cusub iyo inkale.